

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 93 (1343) ♦ П'ятниця, 24 травня 1996 року ♦ Ціна договірна

Коли щось не виходить, шукають компроміси

Ранкове засідання 23 травня

На нинішнє сесійне засідання ВР пропонувалося винести ряд злободенних питань, зокрема прийняття постанови про звіт Прем'єр-міністра України Євгена Марчука про хід виконання постанови Верховної Ради від 23 січня 1996 року «Про погашення заборгованості Державного бюджету України і місцевих бюджетів за 1995 рік по заробітній платі,

Парламентська хроніка

пенсіях, стипендіях, інших грошових виплатах населенню» та про заходи щодо погашення заборгованості у виплаті заробітної плати в небюджетній сфері, а також про основні напрями грошово-кредитної політики України на 1996 рік та інші.

(Закінчення на 2-й стор.).

Поважайте українців не лише у парламенті

Закінчився візит Голови Верховної Ради України Олександра Мороза до Латвії. Він мав зустрічі з Головою Сейму Ілге Крейтусе, Прем'єр-міністром Андрісом Шкеле, міністром фінансів Айварсом Гунтісом Крейтусом та Державним міністром Юрісом Сінко.

Олександр Мороз виступав перед депутатами Сейму, розмовляв із представниками українських організацій Латвії.

(Закінчення на 2-й стор.).

НАМАЛОСЬ МЕНІ МОРЕ

«Неоплатний борг» перед Росією стане меншим?

Учора з одноденним візитом у Києві побував Прем'єр-міністр Росії Віктор Черномірдин. Він зустрівся з Президентом України Леонідом Кучмою та Прем'єр-міністром Євгеном Марчуком. Під час бесіди обговорювалися питання подолу Чорноморського флоту, заборгованості України Росії за енергоносії, а також компенсації Києву за вивезену ялерию зброю, яка склалатиме 450 мільйонів доларів. На таку суму буде зменшено борг України.

Візит Віктора Черномірдина здійснено «у руслі підготовки до приїзду в Київ Бориса Єльцина», повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Горять вогні, на жаль, у лісі

На Луганщині через небезпечність так званих любителів природи вогнем винищено цілі лісові масиви. Так, у Кремінському районі згоріло більш як 200 гектарів лісу. Сильні вітри-суховії, що дмуть більше двох тижнів, сприяють миттєвому поширенню вогню. Тож, якщо кожен з відпочивальників усвідомлював, до чого призводить безпечність, особливо в спеку, то, певно, не горіли б у вогні наші з вами гроші. Адже в ліквідації згаданої «пожежі» брало участь більш як 1200 чоловік і 130 спеціальних машин.

МАБУТЬ, найкраща відпустка — то у школяра. Ну хоча б тому, що триває вона аж три місяці. Та ще й літнє сонце, стилісти вишиванки й збрикосами, лаштяться до ніг хвилює сільського ставка чи моря.

Отже, цього тижня прощально пролунає останній дзвоник, і в школярів почнуться літні вакації. У кого через тиждень-другий

після іспитів, а в багатьох — уже із завтрашнього дня. Та й по-різному діти зустрічають свої канікули. Одні поїдуть в село до бабусі, інших очікує захоплююча мандрівка з батьками в Ялту чи навіть на морське узбережжя в Італії, ще інших відправлять у молодіжний табір... Але буде, на жаль, і чимало таких, які проведуть літо у спекотних міських дворах, граючись у «резинку» і малюючи таке недосажне для них море крейдю на сі-

рому асфальті. Або митимуть автомашини біля готелів і багатих офісів, щоби заробити на «снікєрс» і «фанту». То вже залежить від того, які статки має сім'я. А вони, ці статки, тепер дуже і дуже різні.

І все ж таки літо для дитини, для школяра, щоб там не казали, мабуть, найкраща пора. Навіть, якщо дитина і до моря не доїде, а лише намалює його на асфальті. На асфальті дитячої надії.

Є приємна новина!

«Голос України» знову проводить для своїх передплатників лотерею. Розіграватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам (перших вісім ми вже назвали в попередніх номерах):

9. Херсонській кондитерській фабриці (директор Ганна Дронова) — набори кондитерських виробів вартістю по 2 млн. грн.

10. Херсонському обласному аптечному управлінню «Херсоноблфармация» (начальник Михайло Бідний) — аптечки з ліками.

11. Рівненській обласній дирекції Укросоцбанку (директор Олександр Добровичинський) — грошовий приз — 3 млн. грн.

12. Дирекції Агропромбанку по Рівненській області (директор Олександр Радюк) — грошовий приз — 5 млн. грн.

13. Рівненській обласній організації СПУ (відповідальний секретар Євген Шморгун) — 20 книг із серії «Реабілітовані історією».

Друзі! Ви станете учасниками розіграшу нашої лотереї за умови, якщо передплатите «ГУ» на півроку. Затим надсилайте до редакції листівки із позначкою «Лотерея «ГУ-96», де вкажіть прізвище, ім'я, по батькові, домашню адресу, копію передплатної квитанції. Розіграш — наприкінці червня 1996 року.

Друзі! Стежте за газетою. Щодо нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї!

96

У номер

Поважайте українців
не лише у парламенті

(Початок на 1-й стор.).

Під час візиту підписано Меморандум про співробітництво між Верховною Радою України та Сеймом Латвії. Він передбачає регулярні зустрічі керівників парламентів, комісій та міжпарламентських груп, а також інформування про законодавчі процеси.

Зазначалося також, що потрібно приділити важливу роль становищу української діаспори у Латвії, яка поки що не має рівних політичних та соціально-економічних прав із громадянами республіки.

Робоча поїздка Прем'єра

З одностороннім робочим візитом на Рівненщині побував Прем'єр-міністр України Євген Марчук.

Він відвідав новостворений, точніше — відновлений Демидівський район. В акціонерно-ремонтно-транспортному підприємстві Демидівки глава уряду країни ознайомився з виробничими процесами, фінансовим станом підприємства, умовами праці. Багатьох цікавив стан справ із прийняттям нової Конституції. Високий гість висловив думку, що вона має бути прийнята Верховною Радою, а референдум — це крайній захід. Глава уряду відвідав також ВАТ «Рівнеल्кон».

Наркоманія — зло.

А зі злом боротися треба

Учора у Дніпропетровську відкрився дводенний всеукраїнський семінар-нарада і почалося виїзне засідання Національної координаційної ради по боротьбі з наркоманією при Кабінеті Міністрів України. В їх роботі беруть участь керівники міністерств і відомств, обласних і міських адміністрацій, правоохоронних органів, охорони здоров'я, соціальних служб, комітетів у справах молоді з усіх регіонів України. Прибули гості з Білорусії, Росії і Таджикистану. Місце і час для наради обрано не випадково: із зареєстрованих в Україні хворих на наркоманію, а це близько 50 тисяч чоловік, майже третина мешкає на Дніпропетровщині. За прогнозами медиків і соціологів до 2000 року число їх у країні загрозить зрости у п'ять разів. У програмі семінару-наради пленарні засідання і обговорення у секціях актуальних проблем боротьби з наркоманією і наркобізнесом, відвідання обласного наркодиспансеру, навчальних закладів.

Керує роботою семінару-наради віцепрем'єр-міністр України Василь Дурдинець, повідомляє Укрінформ.

Нам симпатизують
у Великобританії

У Києві перебував посол Великої Британії у Західноєвропейському союзі Джон Гулден. Він зустрічався з міністром закордонних справ України Геннадієм Удовенком, першим заступником міністра оборони Іваном Біжаном, керівниками інших відомств. Джон Гулден також розмовлятиме з послами країн-членів Західноєвропейського союзу, які знаходяться у Києві.

Як уже повідомляла газета, наша держава прагне стати асоційованим членом ЗСЄ, і Великобританія, яка нині головує в Західноєвропейському Союзі, підтримує Київ. Візит Джона Гулдена покликаний розширити співробітництво ЗСЄ та України.

Ідемо до тебе, Тарасе!

Сімдесят народних депутатів України приїхали 22 травня до Канева Черкаської області вклонитися Великому Тарасу. Вони взяли участь у параді, що відбувся біля його могили на Черняхівській горі.

У дні відзначення 135-х роківина переполохання Кобзаря у рідну землю до найкращого міста України прибули на духовну прощу делегати з Київщини, Кіровоградщини, Львівщини, Тернопільщини... Учасники щорічного травневого походу «Останнім шляхом Кобзаря» принесли до могилки вилки польових і лісових квітів, а співочий гурт «Січ» із Золочева, члени товариства «Промісія» виконали біля підніжжя гори безсмертний «Залюбі».

Шевченківський фонд, родичі поета на чолі з Л. Крассицькою вручили групі письменників, митців премію «В своїй хаті своя правда, і сила, і воля». Українське об'єднання поштового зв'язку провело у музеї Т. Шевченка спелопалання поштової продукції, присвячене 135-й річниці повернення великого сина України на Батьківщину.

Коли щось не виходить, шукають компроміси

(Початок на 1-й стор.).

Однак розглянути їх зранку, як кажуть, не встигли. Під час рестрації народних депутатів, які чекають на Регламентом, народний депутат Йосип Вінський виступив із заявою від фракції Соціалістичної, Селянської, Комуністичної партій, в якій висловлювалося незгода з внесенням до порядку денного Засідання питання про розгляд проекту Конституції України, доопрацьованого Тимчасовою спеціальною комісією. Основні мотиви протесту: народні депутати не встигли ознайомитися з текстом доопрацьованого проекту, допускається поспішність під час розгляду цього документа. Промовчів також заявив, що депутати цих фракцій не реструктуризуються.

Справа, під час поіменної ранкової рестрації не набралося досить голосів, щоб відкрити засідання.

В обговоренні ситуації, що склалася, виступили 15 депутатів. Це, на жаль, скоріше нагадувало політичний митинг, а не обговорення конкретного питання.

Головуючий перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Ткаченко змушений був двічі оголошувати перерву, щоб керівники фракцій і груп знайшли компромісні рішення для виходу із патової ситуації.

Ми попросили прокоментувати те, що сталося на сьогоднішньому ранковому засіданні, народних обранців.

Сергій Довгань (фракція Селянської партії):

— Лише 21 травня депутатам видали документи, а вже сьогодні змушують їх обговорювати. На вивчення законопроекту Регламентом передбачено не менш як 14 днів. Тому ми й блокували сьогоднішнє засідання. Ажده деякі депутати хочуть при-

йняти основоположний документ нашої держави без вивчення й аналізу. Ми прагнемо, щоб депутати розібралися, що й до чого. А через кілька днів приступили до серйозного обговорення проекту Основного Закону.

Степан Ткаченко («Центр»):

— Переконалися, що ухвала Головної ВР була правильна. Головуючий на тому засіданні О. Ткаченко знайшов компромісний варіант рішення, і його підтримала більшість голів комісій і фракцій. Тим більше, що на сьогодні готували тільки інформаційну Тимчасової спеціальної комісії з опрацювання проекту Конституції. А обговорення її рішення з цього приводу можна було перенести на пізніше.

Отже, після другої перерви з'ясується, чи готові народні депутати України розглядати запропонований порядок денний.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про звільнення від обкладення митом предметів, які вивозяться (пересилаються) громадянами за митний кордон України

1. Установити, що у разі вивезення (пересилання у неспроводжуваному багажі), а також пересилання в міжнародних поштових відправленнях громадянами України, іноземними громадянами та особами без громадянства (далі — громадяни) за митний кордон України товарів та інших предметів, приданих в Україні, в кількості, що не перевищує товарну партію (визначається Кабінетом Міністрів України), мито та митні збори не сплачуються.

2. Установити, що положення цього Закону застосовуються виключно до правдописності, які виникають при вивезенні (пересиланні) громадянами

товарів та інших предметів за митний кордон України (крім товарів та інших предметів, вивезення яких обмежено відповідно до чинного законодавства).

У разі вивезення громадянами за межі митної території України товарів та інших предметів товарною партією митне оформлення здійснюється у порядку, встановленому для суб'єктів підприємницької діяльності.

3. Заборонити громадянам вивезення за межі митної території України:

а) предметів, на які встановлюються державні дотації, крім предметів особистого користування;

б) предметів (або їх частин) промислового призначення (обладнання,

комплектуючі, матеріали тощо), що застосовуються у виробничій сфері, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України;

в) дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та виробів з них, культурних цінностей з метою їх відчуження.

4. У разі, якщо міжнародними договорами України встановлено інші правила, ніж ті, що визначені в цьому Законі, застосовуються правила міжнародного договору.

Президент України
Л. КУЧМА.м.Київ,
5 травня 1996 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Закону України «Про звільнення від обкладення митом предметів, які вивозяться (пересилаються) громадянами за митний кордон України»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про звільнення від обкладення митом предметів, які вивозяться (пересилаються) громадянами за митний кордон України» з дня опублікування.

2. Кабінету Міністрів України в десятиденний термін привести рішення уряду у відповідність із зазначеним Законом.

3. Визнати такими, що втратили чинність:

1) Закон України «Про порядок обкладення митом

предметів, які вивозяться (пересилаються) громадянами за митний кордон України» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 20, ст.118).

2) пункт 6 Закону України «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 30, ст.229).

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м.Київ, 5 травня 1996 року.

Ні парламент, ні Президент не винні

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ віцепрем'єра України народного депутата Олександра Ємця була присвячена розв'язанню конституційного процесу в нашій державі.

Олександр Іванович, зокрема, довіда відомо представників засобів масової інформації, що минулої суботи Тимчасова спеціальна комісія з опрацювання проекту Конституції України завершила свою роботу. Він також наголосив, що доопрацьований проект був схвалений більшістю членів комісії. Утрималися під час голосування представники Міжрегіональної депутатської групи, у яких своє бачення статусу державної мови, та Автономної Республіки

Крим, однак вони заявили про те, що теж підтримують внесення проекту Конституції України на обговорення парламентом у першому читанні.

З розумінням, як зазначив Олександр Іванович, поставився до тієї складної роботи, яку виконала Тимчасова комісія, і Президент України Леонід Кучма. Під час зустрічі минулого понеділка з представниками груп і фракцій Леонід Данилович прийняв рішення зняти ряд поправок і доповнень, що він запропонував до проекту Конституції, і погодився на обговорення його Верховною Радою України в першому читанні.

Олександр Ємець підтвердив також, що Президент України за те,

щоб Основний Закон нашої держави був прийнятий референдумом у вересні цього року.

Щодо заяви Співки адвокатів України, яка по суті закликала до розпуску Верховної Ради України, то віцепрем'єр підкреслює, що ні парламент, ні Президент України не винні в тому, що процес прийняття Конституції України затягнувся. На думку Олександра Ємця, політична ситуація змінилася, і з початку року значно зріс рівень парламентаризму більшістю народних депутатів.

Представники засобів масової інформації одержали також відповідь на запитання про зміни, внесені Тимчасовою комісією в окремі розділи проекту Основного Закону.

Василь ТУТІЛІК.

Заява членів Тимчасової спеціальної комісії
з доопрацювання проекту Конституції України

У газеті «Голос України» 18 травня 1996 року була опублікована заява семи членів Тимчасової спеціальної комісії, що входять до фракцій Комуністичної та Соціалістичної партій. У заяві наголошувалося, що «в роботі Тимчасової спеціальної комісії з доопрацювання проекту Конституції грубо порушуються норми Регламенту Верховної Ради та інші закони».

Заява була розглянута на засіданні комісії. Після її обговорення

комісія прийняла рішення повідомити так:

1. Комісія проводить свою роботу у чіткій відповідності з вимогами Регламенту і чинного законодавства.

2. Всі члени комісії мали рівні права і повноваження в процесі доопрацювання проекту Конституції України.

3. За результатами своєї роботи комісія прийняла рішення щодо внесення доопрацьованого проекту Конституції України на розгляд Вер-

ховної Ради України для прийняття його в першому читанні.

Ми переконані, що тільки співпраця і порозуміння, а не політичне протистояння можуть привести до прийняття Конституції України, яка стане запорукою нормального й ефективного розвитку нашої держави.

За дорученням членів Тимчасової спеціальної комісії з доопрацювання проекту Конституції України голова комісії Михайло СИРОТА.

Постанова Верховної Ради України

Про внесення доповнень до Постанови Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах»

З метою врегулювання правовідносин, що виникають під час здійснення операцій з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах, Верховна Рада України постановляє:

1. Доповнити пункт 3 Постанови Верховної Ради України від 15 вересня 1995 року «Про порядок введення в дію Закону України «Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах» (далі — Закон) у редакції Верховної Ради України, 1995 р., № 32, ст. 256) абзацами другим та третім такого змісту:

«Встановити, що контракти на здійснення операцій з давальницькою сировиною, укладені суб'єктами господарської діяльності до 31 жовтня 1995 року відповідно до вимог Декрету Кабінету Міністрів України від 17 травня 1993 року № 52-93 «Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах», не підпадають під дію Закону України «Про

операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах». Погашення векселів (письмового зобов'язання) щодо контрактів, укладених суб'єктами господарської діяльності до 31 жовтня 1995 року, здійснюється відповідно до порядку, що діяв до набрання чинності зазначеним Законом.

Дозволити Кабінету Міністрів України здійснювати відстрочення оплати векселів та погашення письмових зобов'язань, що видавалися суб'єктами господарської діяльності державній податковій інспекції до 31 жовтня 1995 року відповідно до порядку, передбаченого Декретом Кабінету Міністрів України від 17 травня 1993 року № 52-93 «Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах».

2. Доповнити Постанову пунктами 4, 5 та 6 такого змісту:

«4. Доручити Державному митному комітету України ра-

зом з Головною державною податковою інспекцією України розробити механізм контролю щодо контрактів, які укладені суб'єктами господарської діяльності до 31 жовтня 1995 року на здійснення операцій з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах.

5. Кабінету Міністрів України проаналізувати здійснення операцій з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах за перше півріччя 1996 року і в разі необхідності подати до Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законодавчих актів з метою захисту економічних інтересів України.

6. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комісію Верховної Ради України з питань економічної політики та управління народним господарством».

Голова Верховної Ради України **О.МОРОЗ.**

м.Київ, 6 травня 1996 року.

В Інституті законодавства
Верховної Ради України

Збірник законів з поправок

Вийшов у світ другий том офіційного збірника законодавчих актів «Закони України».

Як уже повідомлялося в нашій газеті, видання багатомовного збірника «Закони України», перший том якого вийшов у березні цього року, здійснюється Інститутом законодавства Верховної Ради України. Цей збірник є повним офіційним виданням законодавчих актів України в останній редакції, які стосуються всіх сфер правового регулювання суспільних відносин. У ньому буде відмічено всі закони України, прийняті з липня 1990 року (віа часу проголошення Декларації про державний суверенітет України).

У другому томі збірника відмічено закони України в хронологічному порядку з червня по грудень 1991 року. Серед них Закон «Про ціни паперу і фондову біржу», «Про систему оподаткування», «Про митну справу в Україні», «Про правотворчість України», «Про інвестиційну діяльність», «Про господарські товариства», «Про Збройні Сили України», «Про товарну біржу»

та інші. Він містить також Арбітражний процесуальний та Митний кодекси України. Загалом у другому томі відмічено 63 закони та постанови про введення їх у дію. Сада, зазначити, що законодавчі акти подано із змінами та доповненнями станом на 1 березня 1996 року.

Для зручності пошуку необхідного закону в кінці книги (до речі, як і в кожному томі) подана алфавітно-предметний покажчик, а також покажчик законів за окремими галузями та інститутами законодавства. Крім цього, тут перелічено усі закони, на які є посилання в книзі.

Замовлення на перший і наступний томи можна надіслати за адресою: 252019, Київ, вул.Шовковична, 4, Інститут законодавства Верховної Ради України.

Від підприємств та організацій замовлення приймаються тільки на 5 і більше примірників з оплатою за безготівковим рахунком. Телефоні для довідок: (044) 293-60-97, 291-75-84.

26 травня — День незалежності Грузії

В ДНП РАДО КУРИ

Україна і Грузія: дипломатичні відносини 1918 — 1920 років

3-ПОМІЖ держав, які виникли (а точніше, відновили свою самостійність) після розпаду Російської імперії — *лютебне революції та жовтневого перевороту 1917 року, — Грузія і Україна були ті, відносини між якими склалися найдавніші.* В обох народів була багата і чому схожа історія, схожі проблеми з сусідніми державами, однакові традиції визвольної боротьби (в тому числі й у складі Грузії в українському, а українській у грузинському національних рухах), давні культурні контакти; натомість ні територіальних, ні будь-яких інших проблем між ними не було.

Тому відновлені держави бачили одна в одній природного співвизначника й швидко встановили дипломатичні відносини.

Вже на початку 1918 року в Києві діяла грузинська військова дружина. Вона брала участь у затриманні громадських діячів у місті й через це згодом викликала велике невдоволення у німецьких окупантів.

Першим офіційним главою дипломатичної місії Грузії в Українській Народній Республіці, або, за тодішньою термінологією, комісаром Грузії був Н.Брегвадзе, його заступником — А.Вачешвілі, а секретарем — Н.Бокучава (тимчасово він виконував обов'язки комісара). Зберігши лист Н.Бокучава до тодішнього міністра закордонних справ УНР Д.Дорошенка: «Согласно письму комиссара Грузии на Украине на имя министра иностранных дел от 25.IV.1918 года я назначен в р. и. а. комиссара Грузии на Украине, а по моему прошу Вашего распоряжения о выдаче мне соответствующих удостоверений (...)» Вр. и. д. комиссара Н.Брегвадзе». Тут же було й прохання видати посвідчення комісара в Харківському районі — К.С.Герцогі.

Грузинська дипломатична місія орендувала будинок № 9 по вулиці Караваєвській (тепер — Д.Толстого), який належав М.Терещенку.

Взаємна дипломатична активність і «взаємодія», звичайно ж, не випадкові. Вони, по-перше, відповідали історичним спогадам і традиціям. Уже перші контакти між Київською державою і Грузією відбувалися ще в XI столітті. В Аліпхасе під роками 1153—1154 зафіксовано шлюб київського Великого князя Ізяслава Мстиславича (онук Володимир Мономах) з дочкою грузинського царя Деметре І. «Матримоніальна дипломатія» символізувала тісні взаємини двох країн. Пізніше символізм цих взаємин стали великий

грузинський поет Давид Гурамішвілі, який жив у Митрогороді, та велика українська поетеса Леся Українка, яка саме в Грузії написала геніальну «Лісову пісню»... В Грузії в села з українськими назвами: Нова Чернігівка, Улянівка, Богданівка, Полтавка та ін. — їхні жителі й досі зберігають чимало елементів національної культури, особливості побуту, обряди, одяг, віру предків. Тут досі зустрілиш людей на прізвище Шевченко, Богомолюк або Богомолов, Гоголь тощо. Так само і в Україні в чимало людей грузинського походження. Деякі з них зробили великий внесок в економіку, науку, культуру України. Назвемо хоча б знаменитого скульптора, кінорежисера і драматурга Івана Кавалерізе — «українізованого» грузинського роуру.

Так що «симпатії» державної політики виливалися з «симпатій» обох народів. Але були й важливі геополітичні міркування. В Україні добре розуміли, що Грузія — це двері Закавказзя, а Тбілісі — центральний вузол доріг на Схід. А для Грузії Україна була вікном у Європу. До того ж обидві держави бачили одна в одній природних союзників в обстоюванні своєї незалежності від білоімперських і червоноімперських сил.

Такі дипломатичні відносини між Грузією і УНР розвивалися досить активно. Якійсь новий етап їх настав після того, як Національна Рада Грузії 26 травня 1918 року проголосила цілковиту державну незалежність і Грузія стала називатися Грузинською Демократичною Республікою (ДАР). Було показано край столітньому пануванню Росії, яка вірогідно порушила політичні угоди, укладені з нею Грузією задля збережен-

ня свого самоврядування і непо-рушності території.

Уже 6 червня 1918 року міністр закордонних справ Грузинської Демократичної Республіки А.Чхенкелі звертається до Надзвичайного і Повноваженого Посла України в Німеччині барона Р.Штейнгеля з таким про-сильням: «В ім'я мого Уряду маю честь просити вашу Ексцелленту представити Вашому Уряду факт існування Грузинської Республіки, щоб Україна могла признати якнайшорше незалежність Грузії».

Уряд Грузії послав своїх представників до Берліна, щоб вони встановили прямий кон-такт з державами Троїстого Союзу та з Україною.

30 липня 1918 року барон Р.Штейнгель у телеграмі на ім'я міністра закордонних справ України Д.Дорошенка нагадує: «Ще шостого червня Мін. зс. Грузинської самостійної республіки А.Чхенкелі звернувся до нашого представника в Германії П.Козія з нотою про визнання Україною Грузії. 9 червня вона передана П.Козієм. (...) 26 липня с.р. до мене явився Голова особної делегації Грузії в Германії князь Авалов і член цієї ж делегації Гетчорі, котрі підтвердили знов вищезазначену ноту Міністра закордонних справ Грузії Чхенкелі і знов просили в моїй особі правителю України про визнання Грузії як самостійної держави, при чому п.п. Авалов і Гетчорі від імені свого правительства заявили мені, що Грузія не зустрічає ніяких перешкод щодо визнання України. У подорож-нях доклада буде мною посланий з першим кур'єром, але з огляду на те, що мені уявляється важливим встановити те-пер же тісні і дружні відносини з Грузинським народом, я прошу Вас, пане Міністре, пред-ставити ясновельможному пану Гетьману питання про визна-ння Грузії з Вашим співпри-ямним закінченням для установа-лення дипломатичних зносин. Грузія негайно може командувати-вати свого постійного представника в Київ. Про наслідки прошу не відмовити мені відпові-сти». Посланник Української Держави в Німеччині барон Штейн-гель».

Треба сказати, що уряд Гетьмана діяв щодо Грузії оператив-ніше, ніж пера тієї Центральної Рада, яка, власне, не встигла розгорнути широкі дипломатич-ні акції. Невдовзі відкрилися два українські представництва в Тбілісі й у Батумі. 15 липня 1918 року з'явився Постанова № 265 міської закордонних справ Української Держави: «На підставі Закону від 4-го липня 1918 року про заклад консульських... представників Української Держави за кордо-ном наказую зачислити з днем 4 липня 1918 року. Тифліс; Ба-тум».

У Тбілісі почало роботу Ге-неральне Консульство Україн-ської Держави на чолі з І.Крас-ковським, у компетенцію якого входили і справи Північного Кавказу та Закавказзя. Крім то-го, було відкрито й консульство першого розряду, а консулом призначено Лева Аліянка. Кон-сульство було розташоване на вул. Суаюші, 33. Консульським агентом першого розряду в Ба-тумі був Євген Засядько.

Зі свого боку уряд Грузії по-слав своїм представником в Україну професора Віктора Ва-сильовича Тезая. В телеграмі першого Президента Грузії Ноя Жорданія на ім'я міністра за-кордонних справ України від 4 липня 1918 року говорилось: «Правительство Грузинской Демократической Республики в це-лях укреплению дружественных отношений между Украиной и Грузией и торгово-промышлен-ных отношений между обоими сторонами, назначило своих представителей при Украинском Правительстве г-жа. В.В.Тезая и заместителем г-р. Д.В.Ва-чешвили, которым и даны осо-бе полномочия. Доволяю от-этом до Вашего сведения, имею честь засвидетельствовать Гру-зинской Республ. Украинско-му народу и мое глубокое к Вам почтение и преданность. Министр-председатель Н.Жор-дан. Министр иностранных дел Гвардиаладзе».

Українська преса виявляла великий інтерес до українсько-грузинських відносин. Так, київ-ська газета «Последние новос-ти» 16 серпня 1918 року пи-сала: «Вчера Д.Дорошенко по-сестил представителем Грузинской Республ. при украинском

правительстве профессор В.Тезая и его зам. Давид Ва-чешвили. При этом они передали в-рительные грамоты Министра-Президента Грузинской Респу-блики Н.Жорданія».

Українська преса цікавилася і становищем у Грузії. Та сама газета в номері від 24 жовтня 1918 року опублікувала велике інтерв'ю з В.Тезая. Він розпо-вів, зокрема, про події на Ба-тумському фронті, про визна-лення Батумі від турецьких ас-керів (солдат). Посол інформ-ував українську громадськість про політичну стабілізацію в Грузії: «Я полагаю, что положе-ние Грузии должно укрепиться, если докажеться, что можно ор-ганизовать власть и сохранить по-рядок в государстве при самых тяжелых условиях. Отсюда можно сделать вывод, что рес-публика постепенно укрепля-ется и ситуация поддается кон-тролю».

Зусилля дипломатів обох країн були зосереджені на під-готовці двостороннього догово-ру, який не тільки б був завер-шальним актом взаємного офі-ційного визнання, а й встано-лював принципи майбутніх від-носин. І ось 5 грудня 1918 року офіційні представники України й Грузії підписали Договір про дружбу і співробітництво. Це був перший міждержавний дого-вір між Україною і Грузією.

Україна одна з перших євро-пейських держав визнала Гру-зію і уклала з нею двосторонній договір. (3 грудня 1918 року не-залежність Грузії визнали Шве-ція, Швейцарія і Данія). Дипло-матична активність Грузії при-носила свої плоди — всього її визнало 32 країни Європи та Америки.

Однак це не зупинило біль-шовицьку агресію. Грузія, як і Україна, знову втратила свою незалежність.

Через сім десятиліть їм дове-лося все починати знову, в тому числі й у своїх дипломатич-них відносинах. Але нам треба знати й пам'ятати те, що було зроблено нашими попередника-ми. Адаже нинішні співробіт-ництво розгортається не на го-лому місці.

Аміран БЕЖУАШВІЛІ,
співробітник Посольства
Грузії в Україні.

У номер

• Луцьк

Лесина пісня на Волині

Протягом трьох днів тривав у Луцьку міжнародний студентський фестиваль «Лесина пісня», учасниками якого були студенти майже з усіх міст України, а також Польщі і Югославії. Звучали старовинні народні пісні, які любила Леся Українка, музика та вокально-хореографічні композиції, створені за мотивами безсмертних творів поетеси. Учасники фестивалю відвідали музей-садибу Лесі Українки в Колодажному, виступили з концертами перед хліборобами Ковельського району.

• Львів

А до Варшави —
рукою подати...

У Рава-Руській урочищу відкрито новий перехід — десятий на кордоні з Польщею. Незабаром дві пари поїздів курсуватимуть щодня трасою Львів—Варшава і це сприятиме зменшенню добросусідських ділових зв'язків. В урочищах зняли участь керівники Львівської обласної адміністрації та Замостського воєводства, генеральний директор Української Леонід Желізняк, заступник міністра транспорту та морського господарства Республіки Польща Станіслав Рапа. Залізничники сподіваються на масові перевезення туристів і бізнесменів, адже новий маршрут скорочує відстань від Львова до Варшави.

• Полтава

Удар стихії

Шквальний ураганний вітер з дощами і градом завдав містам і селам Полтавської області чимало збитків і горя. За попередніми повідомленнями штабу цивільної оборони, від ураження електрострумом у селі Котельва загинув 8-річний хлопчик, а у Кременчуці — 40-річний чоловік. Трагедію з дорослим і одну дитину. Всього в області вибули з ладу 243 трансформаторні підстанції. Без електроенергії залишилися 58 населених пунктів і 36 фірм, пошкоджено значні площі посівів, є факти загибелі громадської худоби.

• Крим

Слава вам, брати святії!

У Криму триває свято слов'янської писемності і культури. В Петропавлівському соборі Сімферополя відбувається божественна літургія, присвячена святам Кирилової та Мефодію. Церква заохочує свята — «Українські вечорниці», вечір, присвячений творчості білоруського поета Максима Богдановича, літературно-музичний вечір «Слава вам, брати святії», день чеської культури, відкриття декади болгарської культури, науково-практична конференція «Кирило-Мефодієвське братство в історії українського народу».

Державна акціонерна енергогенеруюча компанія «Центренерго» з сумом сповіщає, що 22 травня 1996 року на 67-му році життя раптово помер директор Трипільського ДРЕС

КРАСНОШТАН

Микола Миколайович

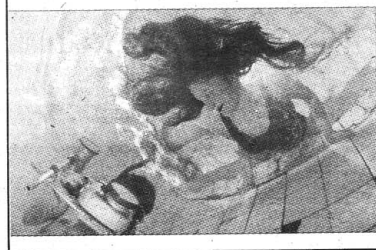
і висловлює своє глибоке співчуття рідним та близьким покійного.

Фото на згадку.
Під водою

Можливо, клуб дитячої підводної фотографії єдиний не лише в Україні, а й у світі. Працює він у Харкові більш як 20 років. Займаються з нього діти з 8 років. Клуб знаходиться в обласному Палаці дитячої та юнацької творчості, а очолює його Володимир Кушнір — фізик за фахом і підводник у душі. До речі, він — неодноразовий призер України та колишнього Союзу у змаганнях з підводної фотографії.

Тренуються юні фотографи у басейні «Піонер». Крим мистецтва фотографії діти навчаються техніці поринання з аквалангом.

На фото Сергія ДОЛЖЕНКА (Українофронт): фотографуватися і позуватися можна з не меншим успіхом... під водою.

НЕЩОДАВНО в Києві пройшов другий етап третнього з'їзду Ліберальної партії України, на якому прийнято нову програму чотирьох об'єднаних та статут. За матеріалами преси, ліберали своєю діяльністю викликали інтерес у громадськості, яка, ніде правди діти, не бачила скільки стабільності до таких формувань.

фракцію «Соціально-ринковий вибір», яка впливає на прийняття реформаторських законів.

А щоб реалізувати головне гасло партії: «Через працю на себе — до достатку всіх», програма Ліберальної партії передбачає підтримку підприємницької діяльності, реальний захист виробництва і виробників.

рою пройшла випробування на практиці. А застосували її на Донеччині, де працює голова партії Володимир Шербань, зокрема в паливно-енергетичному комплексі — у вугільній промисловості.

Тут, де видобуток вугілля протягом останніх років зменшився вдвоє, потрібно було негайно розпочати реструктуризацію, щоб

який продається, купується, усадовується, служить заставою. Бо якщо земля не має своєї ціни, то люди, котрі на ній працюють, приречені на загибання. Проте партія вночі виступає і за розвиток усіх форм і методів ведення сільськогосподарства. Адже лібералізм ставить у центр економічних перетворень людину: її

Свобода? Це коли дедалі більше праці...

Відомо, що поняття «лібералізм» трактують як «свобода». Причому, не забуваю підкреслювати голову Ліберальної партії і голова Донецької обласної держадміністрації народний депутат України Володимир Шербань, свобода — в рамках закону і за умови, що людина усвідомлює: її достаток насамперед залежить від її праці, внеску в суспільну працю.

Здається, що не вперше українська політична партія не побоялася відверто заявити: на державу найдиш, та не дуже на неї посподівайся, одночасно намагаючись змити цю державу і зробити все для того, щоб усі, хто працює, посідали гідне місце в суспільстві. І зробила це дуже конкретно, створивши у Верховній Раді України

Один з пріоритетних у програмі партії — розділ щодо економічного розвитку України. Тому на з'їзді це не найбільшу увагу приділяла саме цій проблемі, зокрема зміні форм власності, яка часто є лише змінною величезною і не сприяє зростанню виробництва. Приймаючи, відлучного ефекту це не дає. Через причину досить банальну: не створено механізм ринкової взаємодії, правове поле для перетворення.

Стратегічне завдання лібералів — широкомасштабне реформування економіки, утвердження ринкових відносин. Цей курс знайшов підтвердження і розвиток у щорічній доповіді Президента України у Верховній Раді.

До речі, програма Ліберальної партії певною мі-

остаточно не втратити надію на відродження промислово-енергетичного потенціалу держави.

Обласна адміністрація розробила програму перетворень, яка передбачає насамперед надання шахтам повної господарської і фінансової самостійності, референсція соціальної сфери на баланс місцевих органів самоврядування, впровадження механізму ціноутворення і зниження собівартості вугілля. Ці наробки стали основою Указу Президента «Про структурну перебудову вугільної промисловості», що став першим кроком на шляху оздоровлення талу-зі.

Чітко й однозначно окресила Ліберальна партія своє ставлення до землі та її вартості: це товар,

потребу, право на власність і можливість розпоряджатися нею.

Не менш важливе місце в програмі Ліберальної партії займає соціальна політика. Для того, щоб люди мали життя, гідне людей, сіла провести реформи у тих галузях, які працюють на них і споживають на них основні кошти. Це насамперед житло, комунальне господарство, сфера побутових послуг. Але партія усвідомлює, що лише відновлення економіки можливо розв'язати соціальні проблеми.

Здається, в Україні всерйоз заявила про себе ще одна розумна партія, яка, проголошуючи гасла, цілком конкретно бачила їх втілення в житті.

НІНА ОНИЩЕНКО.

Добродійність

Фонд Віктора Медведчука —
ветеранам війни

ДОБРОДІЙНИЙ Фонд Віктора Медведчука нині отікує 700 багатодітних родин, 80 сімей, де є діти-інваліди з дитинства. Він також шефствує над ансамблем «Снігочарка», підкується про молоді: 10 талановитих учнів — стипендіати фонду. І постійно дає про ветеранів та інвалідів, котрі мешкають у Шевченківському районі Києва.

— Як часто ми навіть не підозрюємо, що поруч живуть люди з легендарними біографіями, — говорить виконавчий директор фонду Дмитро Шуст. — Фонд провів значну пошукову роботу: встановлено 3600 імен тих, хто із Шевченківського району стоїли пішов на війну і не повернувся, визначено місце поховання загиблих. На жаль, багато з них безвісти пропали. Але наші активісти намагаються встановити долі цих людей. Фонд працює над Літписом району. За матеріалами пошукової роботи видано «Книгу пам'яті».

У ці травневі дні Фонд В. Медведчука долучився ще до однієї до-

бродійної акції. Його представники запросили до Київського національного університету ім. Т. Шевченка ветеранів війни, колишніх і нинішніх викладачів юридичного факультету, вдів тих, хто вже пішов із життя, але пам'ять про яких живе.

Багато теплих слів було сказано на адресу ветеранів, які на своїх плечах внесли титан найжорстокішої з війн XX століття, деканом юридичного факультету В. Гончаренком, віцепрезидентом Спілки адвокатів України Т. Варфоломєєвою, головою добродійного Фонду «Святої Марії» Г. Бубновим, главою Московської райдержадміністрації Києва В. Асачевим.

Квіти та матеріальна допомога від добродійного Фонду Віктора Медведчука були добрим доповненням до найцінніших побажань щастя та здоров'я.

До речі, тільки цього року на добродійній акції Фонд В. Медведчука вже виділив близько 3 мільярдів карбованців.

ЮРІЙ ІВАНЧУК.

Спорт

«Ювентус» — друга вершина

Рим. Ліга чемпіонів з футболу. Фінальний матч. Ювентус (Італія, Турин) — Аякс (Нідерланди, Амстердам). 5:3 (Основний час — 1:1. 1:0 Раванеллі, 13, 1:1 Літманен, 41. Додатковий час — 0:0. Пенальті — 4:2. Одинадцятиметрові реалізували: Феррара, Песотто, Падовано, Югович — у переможців; Літманен, Шолтен — у переможених; не реалізували — амстердамці Девід та Сілоу). Отже, вдруге в своїй історії «Ювентус» завоював головний призмов європейського клубного футболу.

***

Першість країни. Перша ліга. 36-й тур. Дніпро — Хімік (Ж). 0:3. Якубовський, 38, 88, Васи-

шин, 47. Ратуша — Явір. 0:2. Богач, 7, Любимов, 57, з пенальті. Скала — Буковина. 0:4. Фінкель, 45, 52, 64, 81, з пенальті. Нафтохімік — ФК Львів. 0:0. Поліграфтехніка — Верес. 3:0. Ляпідус, 53, Земський, 57, Сахаров, 88. Ворскла — Поділля. 3:1. Кривенко, 8, Чуйченко, 59, з пенальті. Богатир, 71 — Магірані, 89. Металург — Металіст. 2:0. Чирва, 15, Омельчук, 22. СК Одеса — Хімік (Сь). 2:0. Мельниченко, 35, 64. Закарпаття — Кристал. 3:1. Павлов, 22, з пенальті, Голубка, 33, 58 — Козар, 8.

Посідинки Динамо-2 — Нафтовик, Сталь — Шахтар перенесено на інші дні. Наступний тур відбувається 1 червня.

Ювілей

«Початківці
сучасного
українства»

Так висловився про провідників Кирило-Мефодіївського братства, першої української політичної організації, що стала на шлях утвердження державності України, Михайло Грушевський. Нинішнього року відзначають 150-річчя його створення. «Кирило-Мефодієвське товариство: люди і діла, ідеї і традиції» — тема Всеукраїнського науково-освітнього конференції, яка відбулася у Переславлі-Хмельницькому на Київщині. Саме тут 1845 року по нинішній генератор державничих кирило-мефодіївців Тарас Шевченко написав свій славнозвісний «Заповіт».

Ювілейна дата органічно пов'язана не лише з історією України, а й світовим історичним процесом, — підкреслювали у своїх виступах учасники зібрання. Адже виникнення братства було зумовлене не лише національно-визвольною боротьбою українців, але й аналогічними процесами в Європі, передусім у слов'ян. Основні програмні вимоги «братчиків», викладені у головному документі Братства — «Книга буття українського народу», передбачали корінні державні перетворення, ліквідацію чужоземних колонізаторських режимів, демократизацію суспільства, встановлення республіканської форми державного правління та федеративних зв'язків із сусідніми країнами. Тож природно упали заклики до активної участі вчених-гуманитаріїв у сучасному державотворчому процесі.

Однак думки про сучасну вітчизняну гуманітарну науку, на жаль, «не розбудовні». Снабщи, звичайно, директорів Інституту історії НАН України В.Смолю та ректорів Переславль-Хмельницького державного педагогічного інституту ім.Г.Скорохода І.Стюгню, котрі не оминили увагою цю дату. Але що поробиш, коли кишині порожні? Тож дозволено сучасним сподвижникам історичної науки прибути на конференцію за власний рахунок, та ще й за пригромаження заплатити.

Олександр КУЧЕРЯВА.

Переславль-Хмельницький Київської області.

ПАРТНЕРИ СЕРЕД ПОТЕНЦІЙНИХ... СУПРОТИВНИКІВ?

Точка зору

У РЕЗУЛЬТАТІ протистояння Заходу і Сходу у XX столітті територією України протекло дві найбільші в історії людства світові війни, що забрали близько 20 відсотків населення і 83 відсотки національного багатства нашої країни. Ось чому Україна усіма засобами прагне не допустити нового згубного протистояння двох сторін. Розуміє і прагнення наших політиків інтегрувати країну в європейську структуру безпеки. Однак, за очевидної позитивності поставленого завдання вибір методу його вирішення видаються досить сумнішими.

Нині ректор української політичної безпеки чітко зорієнтований на Захід: є надія, що через встановлення тісних партнерських відносин із НАТО наша країна буде забезпечена від усіляких несподіванок. Але США і їх партнери по НАТО мають зовсім інші цілі.

Не так давно розвал радянської імперії, ліквідація Варшавського Договору змусили провідних аналітиків світу заговорити про недоцільність існування Північноатлантичного блоку. Робилися сміливі припущення, що він із військово-політичного сполучку перетвориться просто в політичний, а зрештою й зовсім зникне. Мало того, Німеччина та Франція висули ідею створення спільних армійських корпусів, призначених фактично виводити американських військ з Європи.

Однак покіньки, як з'ясувалося, скорше живий, ніж мертвий. Сьогодні мова йде не про ліквідацію НАТО, а про безпрецедентне зростання його могутності, потужний кидок на Схід. Лідери європейських держав швидко переконалися, що Росія, як і раніше, залишається непередбачуваною, тому не варто поспішати з ліквідацією ефективних противіт і імперських амбіцій. Захід прагне закріпити перемогу в «холодній війні» послідовними наступальними діями, поєднуючи політичні засоби і військову силу. Рішення про розширення НАТО на Схід до кордонів СНД, одностороннє посилення збройних сил Туреччини, обмеження бойової могутності Одеського військового округу жорсткими фланговими обмеженнями в рамках

Договору про звичайні озброєння в Європі — все це розсіє ілюзії щодо миролюбності Заходу.

На зустрічі лідерів країн — учасниць СНД в Алама-Арт 10 грудня 1995 року були чітко визначені основні фактори воєнної загрози. До них належать введення іноземних військ на території суміжних держав, нарощування могутності військово-політичних союзників, збільшення угруповань військ до меж, що змінюють співвідношення сил.

У інших діях НАТО все це прогледяться досить чітко. Співвідношення озброєнь НАТО й країн СНД становить 3:1, а з приєднанням до НАТО країн Східної Європи це співвідношення досягне 4:1. Тому гра «в піддавки» з Північноатлантичним блоком — ставка на упокорення будь-яких амбіцій США — може привести Україну до серйозних політичних наслідків. Треба пам'ятати, що ми ніколи не будемо рівноправними партнерами в НАТО. У нас інший менталітет, інші інтереси. За вступ у цей блок виступають лише ті чиновники й генерали, які досить активно роблять капітал на цій ідеї, здійснюючи безкінечні вояжі за океан.

Разом з тим не можна не помічати, що майбутнє розширення НАТО на Схід досить швидко використають Росія. Це дозволяє їй знову знайти потенційного супротивника, а значить почати модернізацію ВПК, посилення словесних структур. Під гаслування про загрозу, що насувається з Заходу, наш північний сусід створює могутній блок Росія — Індія — Іран, пообіцявши Ірану освоїти

ядерні технології, а Індії — шлях до космосу.

На жаль, і Ташкентський пакт, зорієнтований на пріоритети Росії, блок НАТО мало враховують головні інтереси нашої країни. Однак очевидно й те, що залишаються нейтральними на стигу двох блоків, Україна не зможе розв'язати питання своєї національної безпеки. Якщо більшість цивілізованих країн спирається в системі взаємодійності на колективні сили організації типу НАТО, то й Україна не лише має право, а й зобов'язана захищати свої інтереси в структурі колективної безпеки, роблячи ставку на об'єднаний оборонний потенціал ряду близьких їй за рівнем економічного та історичного розвитку країн.

Проголосивши себе позаблоковою державою, Україна все ж таки має визначитися зі своїми партнерами, щоб знову не стати ареною бойових дій між Заходом і Сходом. Сама логіка історичного розвитку підказує нас до того, щоб виступити з ініціативою створення власної системи регіональної безпеки. Мова йде про відродження так званого «православного поєсу», що складається з країн, які колись входили до Візантійської імперії. Такі країни як Сербія, Болгарія, Румунія, Грузія, Україна, завжди зближувала спільність історичної долі. Протягом століть вони залишалися задирами Європи, перетворившись у сльськогосподарські придатки розвинутих промислових країн. А головне — в ході кровопролитної боротьби за свою незалежність ці країни визначали для себе практично одних і тих самих потенційних супротивників та в боях переривали союзників.

Сьогодні кожна з цих країн стоїть перед вибором — під державу десидно одні імперії статів, щоб вийти з кризи. Поодинокі з неї не вибратися. Але є інший вихід — встановити між собою тісні партнерські відносини, які будуть ґрунтуватися на спільності економічних і політичних проблем. Така взаємодія дозволить нам залишитися позаблоковими й одночасно сформувати надійну структуру національної безпеки.

На жаль, домінуютою української зовнішньої політики стало налаштування між США та Росією, яке не зможе принести нічого, крім запізнілого жалю. Зосередивши всю свою увагу на проблемі входження до Європейського співтовариства й налагоджуванні партнерства з НАТО, МЗС України залишило в затінку питання встановлення тісних контактів з нашими найближчими сусідами. Для них, як і для України, вкрай небажано й небезпечно розширення НАТО й зміцнення Ташкентського пакту, що загрожують нам перетворенням в буферну зону. Ось чому для держав так званого «православного поєсу» найактуальнішою проблемою стає створення економічної й політично інтегрованого об'єднання країн, здатних претендувати на гідне місце в світовому співтоваристві.

Віталій ЧЕЧИЛО,
директор Центру дослідження регіональних проблем «Євразія».

На знімку: українські і литовські воїни під час спільних навчань у Польщі під егідою НАТО.

Хроніка. Факти. Події

● Вашингтон

Залишилися удвох

Президент США демократ Білл Клінтон і його основний конкурент на майбутніх листопадових президентських виборах республіканець Роберт Дуал одержали перемогу над своїми суперниками на минулих у штаті Арканзас первинних виборах. Згідно з результатами, отриманими з виборчих дільниць, за нинішнього господаря Білого дому проголосували 73 проценти демократів Арканзаса.

● Нью-Йорк

Не дайте образити сербів!

Рада Безпеки ООН заклала сувору дотримуватися права населення Східної Славонії, Барань та Західного Срема. Члени Ради зробили цю заяву у зв'язку з процесом демілітаризації, що проходить під егідою Тимчасової адміністрації ООН у цьому регіоні колишньої Югославії поблизу хорватсько-сербського кордону, населеному країньськими сербами.

● Москва

У «МММ» немає проблем. В Америці

Російський інвестиційний фонд «Рус-інвест» (колишній «МММ-інвест») погодився піти на врегулювання щодо звинувачень, висунутих йому американською Комісією у справах банків і операцій з цінними паперами. Суть звинувачень, за словами представників комісії, полягає в тому, що цей фонд пропонував американцям незареєстровані в США цінні папери.

● Женева

Утікають...

Майже дев'ять мільйонів чоловік — приблизно кожен 30-й житель колишнього СРСР — залишили обжиті місця, ставши переселенцями, після 1989 року. Для більшості з них цей крок був вимушеним: до зміни місця підштовхували етнічна напруженість, екологічні лиха, невпевненість у завтрашньому дні. Такого висновку дійшло Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ).

● Санкт-Петербург

Прийти і вибрати

У другому турі виборів губернатора Санкт-Петербурга Анатолій Собчак розраховує перемогти завдяки голосам тієї половини виборців, котрі не прийшли на виборчі дільниці 19

травня, заявив він журналістам.

За повідомленнями кореспондентів «Гу» та зарубіжних агентств.

Це вже історія

Американський інститут «Ворлдвотч» випустив книгу «Життєві знаки 1996» про «заслуги» минулого року.

Успіхитися можна як хорошим, так і поганим. «Хорошим» торік було закінчення війни у Боснії, скорочення ядерної зброї і зростання світової економіки на 3,7 відсотка — найвищий показник за останні 8 років. «Поганим» — епідемія та зниження врожайів через найрізкіше за останні 130 років потепління клімату. Це також причина сильних штормів на морі. Саме тому страхові компанії торік виплатили постраждалим рекордну суму грошей. Але ця новина вже ближча до «хорошої».

Європа об'єдналася. Заради нас

НЕДАВНО французька асоціація «Обмін Франція — Україна», українська — «Спадщина», а також життєві служби двох держав провели спільну акцію. До Києва прибув гуманітарний вантаж: медичне обладнання, медикаменти, дитяче харчування та одяг, — загалом на 1 млн. франків.

«Це була досить складна справа», — розповів заступник генерального директора французьких митниць Марк Пенне. — Існували тисячі дрібних перешкод. Але в реалізації проекту задіяно майже всю адміністрацію французьких митниць і такі ж служби Німеччини, Польщі, України. Довід співпраці, якого ми набули, буде використано Світовою організацією

єю митниці для розроблення правил передавання й доставки гуманітарної допомоги».

Щедрі подарунки отримують будинки для людей похилого віку та сиріт. Контроль за розподілом здійснюватиме «Спадщина», а спостерігачами будуть представники асоціації «Обмін Франція — Україна». Й президент Християн Леклер повідомив, що ця організація

об'єднує близько тисячі французів, котрі й допомагають збирати одяг.

Починаючи з 1990 року, — пояснює пан Леклер, — багато українських дівчаток і хлопчиків прийїжджали до Франції на запрошення асоціації «Діти Чорнобілля». Вони жили в сім'ях, тож налагодили певні приватні контакти. І 1992 року виникло чимало місцевих організацій, які намагалися підтримувати стосунки зі «своїми» дітьми. Ну а ми об'єднали всі ці групи. Отже, можемо всі зв'язувати і серйозні питання.

Хтось може зауважити: везуть, звільняючи французькі сховища від мотлоху... Це неправда. Українська сторона

склала списки необхідного обладнання та медикаментів.

Наталія ФІЛІПЧУК.
На знімку: Християн Леклер, президент асоціації «Обмін Франція — Україна».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

SIEMENS NIXDORF

Персональные компьютеры Siemens Nixdorf

от ноутбука до высокопроизводительного сервера - соответствуют любым требованиям:

- ▶ надежности
- ▶ качества
- ▶ совместимости и
- ▶ эргономичного дизайна

Самые новые решения!
3 года гарантии!
Доступные цены!

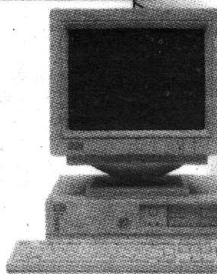
Гармония и совершенство

Качество Siemens!

Siemens Nixdorf Osteuropa GmbH
Представительство в Украине
252054 Киев, ул. Воровского 27
тел. 2160948, факс 2446236

Наши партнеры:

"Символ ИКТ", г. Киев, т. 4883311
"Телехаус", г. Киев, т. 4523485
"SIS", г. Киев, т. 2191117
"Реноме", г. Ровно, т. 264455
"Inkosoft", г. Киев, т. 2764264
"Гранато", г. Киев, т. 4789434
"Телекомс", г. Мариуполь, т. 344157
"Кварц", г. Черкассы, т. 111455
"ИнПроКом", г. Днепрпетровск, т. 474406
"Крейт", г. Кишинев, т. 447078

ТОЛЬКО ЛУЧШЕЕ!

ОРГАНИЗАЦИЯ ПОКУПАЕТ ЛОМ И ОТХОДЫ НЕРЖАВЕЮЩЕЙ СТАЛИ

ТЕЛ./ФАКС (044) 228-23-94

ДЛЯ ДОМУ ТА ОФІСУ НАЙКРАЩА СТОЛЯРНА ФУРНІТУРА

петлі, клямки,
шпінгалети,
вентилятори,
замки та ін.

Гнучка система знижок

Фірма «ПЕРУН»

тел./факс: (044) 550-51-64

Приобрести профессию достойную Вас
и иметь стабильный заработок поможет Вам
ХАРЬКОВСКИЙ ФИНАНСОВО-
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ

ПРОФЕССИЯ БУХГАЛТЕР ЗАОЧНО

- за 4 месяца, не выезжая в Харьков;
- выдается документ государственного образца;
- прием в течение всего года без ограничений по возрасту или образованию.

Лицензия Министерства образования № 321 от 22.11.95

Звоните: (0572) 263-507, 478-336

Почта: 310129, г. Харьков, а/я 8924/64014210

**ЗВАРЮВАЛЬНЕ
ОБЛАДНАННЯ
ТА МАТЕРІАЛИ**
Понад 50 найменувань
СТКО

Постійно реалізую спеціальні
електроди ОЗІ, ЦІ, АНВІ

- ✓ дивельні агрегати ААД
  - ✓ трансформатори напівавтомати
  - ✓ генератори, різали, редуктори
  - ✓ спеодяга та інвентар
  - ✓ електроди та дрiт
- ✓ протипожежне знаряддя
(вогнегасники, пожежний рукав)
✓ інструмент (різний, вимірю-
вальний, слюсарний, електро та ін.)
- м. Київ,
вул. Горького, 56, т./факс: 261-08-58
ІЗЗ 261-51-11
І.Є.О.Патона, 261-58-94
моріж №2 факс: 227-27-26

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОМИСЛЕННО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КОНЦЕРН
ПРЕДЛАГАЄ СО СКЛАДА В КИЄВІ:

НОВІЕ АВТОМОБІЛІ

Достатньо великий вибір
о Оформлення
необхідних документів
о Допоміжна комплектація
о Скидки о Удільна форма оплати
Натуральні газировані соки розового грейпфрута — Фруіт Фреш, апельсиновий — 0,5 л (0,205) и 2 л (0,485).

Реализация запасных частей 462-58-08, 462-58-10, 561-44-00

EUROPEAN DRINKS S. A.

Самый крупный производитель в Центральной и Восточной Европе предлагает:

— натуральные газированные соки в асептических пакетах Тетра Пак 0,2 л с соломинкой (0,13 \$); апельсиновый, Tutti Фруіт, яблочный, ананасовый, клубничный и другие.
В 1 л пакетах (0,31\$): апельсиновый, Tutti Фруіт, яблочный, клубничный, малиновый, черешневый, киви.
— минеральную воду и газированные натуральные соки в бутылках PET 0,5 л и 2 л.
Минеральную воду Wonder Spring — 0,5 л (0,16\$) и 2 л (0,36\$).

Звоните нам сейчас, не пожалейте! Цены очень выгодные! Франко завод.
Тел. (04059) 131495; факс (04059) 470005; 136472; 479404.

Организация реализует по доступным ценам

- ☑ набивки сальниковые;
  - ☑ шнуры и ткани асбестовые;
  - ☑ парониты;
  - ☑ фторопласт;
  - ☑ оборудование для газовой резки и сварки.
- Тел./факс (04868) 6-00-56.

Арбитражный суд Донецкой области (г. Донецк, бульвар Пушкина, 34) возбудил дело № 4/1-66 о банкротстве государственного коммунального предприятия «БАХ», юридический адрес: Донецкая область, г. Снежное, ул. Карпатяна, 124-а; расчетный счет 609455 в Снежинском отделении АК Проминвестбанка МФО 334237; код 20318483.

Петензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования.

АВ «Укрспецоборудование» Трубы ПВХ + фурнитура.

Гарантия — 50 лет.
Формируем сеть дилеров.
Приглашаем к сотрудничеству
снабженцев.
Тел.: 551-14-48;
факс 552-51-95.

По заявлению отделения АК АПБ «Украина» гор. Луутуино Арбитражный суд Луганской области (348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3-А) возбудил дело № 37/95 о банкротстве малого частного предприятия «Полонез» (Луганская обл., 349060, гор. Луутуино, ул. Ленина, 118, расчетный счет № 000468450 в отделении АК АПБ «Украина» гор. Луутуино, МФО 304267).

Петензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Реклама в газете «Голос України».
Телефон 441-39-34, факс 441-35-32.

Портрет

Фільми знімає, як перед Богом, вірші пише, як перед чоловіком...

ВОНА любить знімати якраз, неординарне кіно. Її фільми пізнають, і вона це цінує. А ще — вона любить бувати вдома одна, без кінця перечитуючи Л. Толстого і Достоевського, Тікумари — Марину Цеслякову. Людмила Василівна відчуває себе перш за все жінкою, а знімає фільми не рахуючи, як і роки... У нас у гостях талановитий кінорежисер і чудова жінка — Людмила БОРИСОВА.

— На студію «Київнаукфільм» я прийшла 1969 року, коли вчилася в театальному інституті. Наш київський факультет знаходився на території Києво-Печерської лаври і ми часто любили вештатися по ній — древній, занедбаний... Саме тоді я зрозуміла, що нічого іншого знімати не хочу і написала сценарій «Лаврський дворянин».

— Людмиле Василівно, ви зняли багато фільмів про Київ: «Українське бароко», «Сліди поколінь», «Київський некрополь», «Княжий пам'ятник» тощо, у вас є стрічки про художників, скульпторів, письменників.

— Люди та їхні долі завжди приваблювали мене. Це моє хобі. Кожна людина — відкриття: вона буває цікава завжди і навіть у своїй негативності.

— Які фільми особливо дорогі вам?

— Про митців. А ще дуже люблю фільм «Присяга Лінії По: людини, скульпторів, балерин». Ця стрічка про киянку Поліну Горинштейн, яка після хвороби осілила. Її залишили вояки, чоловік, друзі... І тоді Поліна стала сліпим скульптором. Багато її робіт зараз у Третяківці.

— А що ви знімаєте зараз?

— Я працюю над фільмом «Академія» — джерело медичної думки». Президент Академії ме-

дичних наук Олександр Возіанов — неординарна людина. Гордовитий, неспиритуний. Він чудовий хірург. Дивлячись на його роботу під час операції, я навіть написала вірш.

— Ви пишете вірші?

— Як ніколи, коли не можу не писати. Це моя потреба. А взагалі, я щаслива, що була знайома з Анною Ахматовою. За рік до її смерті один з моїх друзів познайомив нас у Москві. Я була настільки щаслива, що дала їй початки моїх ранніх віршів. Вона подарувала мені книжку «Бег времени» з автографом «Девочке, в которую верю при условии, если прыгнет в познание для того, чтобы утопить» і додала: «Я вам скажу словами Блока — ви пишете, як перед чоловіком, а повинні писати, як перед Богом». Я не можу сказати, що виконала її побажання, та все одно пишу вірші. Хоча в основному, як перед чоловіком, тому що я жінка... Однак слова Анни Андрівни я запам'ятала і книжка з її автографом для мене — велике диво.

Бесіду веде Ольга ГУТВАРЄВА.

На знімку: Людмила Борисова на знімальному майданчику (в центрі).

Про те, що було і буде

Загартованих печами спека не лякає

Рівно десять років творче об'єднання «Гончарі» дарує пасадолою гостям Андрійського узвозу, яким до вподоби виробу художників-керамистів. Цю дату минулого тижня разом із господарями «Гончарів» відзначало тісне коло митців та преси. А розпочалося торжество виставкою кращих керамистів України «Чаша, чашка». Свято тривало два дні. Були тут експозиції дитячих робіт, конкурс творів професійних та самодіяльних майстрів, катання на конях, ливні розваги, лотерея.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

«Таланти наших батьків»

Таку назву мав огляд творчих сімей, що відбувся у Кіровограді. Захід провели обласний фонд культури, школа-гімназія № 5 імені Т. Шевченка, товариство «Промісвіт», «Союз українців» та інші організації. Перед присутніми виступили родини журналістів Селецьких, художників Вітєнкіс, артистів Алдошиних. Лунали вірші, пісні, гуморески, уривки з театральних вистав.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Соба, журавель і синиця

В Одесі нещодавно відбувся конкурс імені Андрія Сави виконавців творів, написаних у жанрі сатири та гумору. У ньому взяли участь близько п'ятидесяти професійних артистів та авторів-виконавців з 23 областей України. Однак своє журі на чолі з народним артистом Анатолієм Литвиним, заувважливим, що журавель та і запливше в небі, вирішили першу премію нікому не присуджувати.

Погода на вихідні

У суботу на території України переважно без опадів. На крайньому заході — місцями короткотривалі дощі, гроза. Температура вночі 5 — 10 градусів тепла. Вдень — 21 — 26, на півдні та південному заході — до 28 градусів тепла. У неділю, окрім південно-східної частини, — дощі. Падіння температури вночі — до 10 — 15, вдень — до 25 — 28 градусів тепла. На півдні та південному сході — до 30 — 32 градусів тепла. На Київщині 25 травня імовірні дощі, 26 травня — дощі з грозами. Поступове підвищення температури вночі від 5 до 15, вдень — від 19 — 23 до 24 — 28 градусів тепла.

Український гідрометцентр.

Дві другі премії отримали театральне трио «Компот» з Постави та Олександр Царук з Хмельницького. Володарі третій премії (100 мільйонів карбованців) — Володимир Чибар (Луцьк), Євген та Тетяна Ковалі (Луганськ), Ігор Чельєв (Івано-Франківськ).

В подальшому плановано надати конкурсній статуте міжнародного і проводити раз на два роки.

Юрій КОВАЛЬСЬКИЙ.

Вихилися «Зелен світ»

Микола КОСІЙ.
Фото Сергія ДОЛЖЕНКА.

Кого любиш — вибирай

26 травня в столичному театрі опери провідні актори Московського театру імені Мавровського покажуть комедію С. Моєма «Круг». У виставі зайняли С. Немолова, С. Симонова, І. Костелевський, О. Лазарев та інші актори, великі популярні в Києві. «Круг» пройде цього дня двічі — о 15-й та о 19-й годинах.

Гастролі організовано українською фірмою «Евраз». За яким принципом вибирати артистів? На не запитали директор шоу-програм фірми Володимир Бурцев відповіли приблизно так: кого любимо, того й виберемо. Відомося дияніється, що Бурцев любить також Маргариту Терехову та групу «Браво», чий гастролі теж недовго очікуються у нас.

Людмила ГРАБЕНКО.

Астрологічний прогноз

на 27 травня — 2 червня

Протягом цього тижня зростає потреба у спілкуванні. Час відпочити від розумової діяльності, якщо ви зайняті нею професійно. Ваші рішення в цей період мають бути практичними, а діяльність — продуктивною. Тим, що не дає відпочити результату, краще зайнятися зломом. На початку тижня легше буде домовитися з партнерами, знайти компромісний рішення спірних питань.

ОВЕН (21.03 — 20.04). Не поспішайте діяти, зберіть якомога більше інформації з валлої проблеми. Прибуток найімовірніший у тих, хто народився у квітні.

ТЕЛЕЦЬ (21.04 — 20.05). Досягти успіху зможуть ті, хто народився в травні, якщо в середину тижня вимагатиме напруження сил. Якщо ви не впевнені в собі, перенесіть найважливіші справи на потім.

БЛИЗНИКИ (21.05 — 21.06). Вдалий обсяг бути початок тижня. Весь період закладає активності. Однак справи треба обов'язково чергувати з відпочинком, особливо у вихідні.

РАК (22.06 — 21.07). Виникає потреба в інтелектуальному керівництві, тому насамперед важливий моральний рівень ваших порядків. Початок тижня важкий.

ЛЕВ (22.07 — 22.08). Настав час серйозної інтелектуальної діяльності. Сприятливий момент для просування в державному масштабі. Зірки висувають талан у вихідні.

ДІВА (23.08 — 22.09). На цьому тижні варто поводитися більш серйозно. Якщо на вас очікує конкурентна боротьба, слід мати на увазі, що враховуватимуться перш за все ваші ділові якості, а не вміння подати себе.

ТЕРЕЗИ (23.09 — 22.10). Перед вами відкриваються заманливі перспективи. Не упускайте свій шанс розпочати нову справу, яка принесе вам успіх, особливо на початку тижня. Виявляється вимовність як до своїх партнерів, так і до себе.

СКОРПІОН (23.10 — 22.11). Треба більш відповідально підійти до вибору ділових партнерів, не довіряючи своїх справ випадковим людям. Не варто драматизувати сімейні незгоди, якщо вони у вас стануться.

СТРІЛЕЦЬ (23.11 — 21.12). Вам необхідно берегти свої сили. Найсприятливішими обіцяють бути вихідні.

КОЗЕРІГ (22.12 — 20.01). Ретельне виконання шоденних обов'язків скоріше наблизить Козерога до успіху, ніж надія на більш ефективні способи його досягнення. На розширення масштабів торговельної діяльності можуть розраховувати ті, хто народився в січні.

ВОДОЛІЙ (21.01 — 19.02). Цей період успішний для вас, особливо для тих, хто народився в січні. Постарайтеся влаштувати собі домашнє свято. Турбота про дітей дасть добрі результати.

РИБИ (20.02 — 20.03). Підвищується інтелектуальна сприйнятливост, особливо до нової інформації. Використовуйте час для навчання. Ваша емоційність може стати приводом не об'єктивного ставлення до свого самопочуття.

Афіша вихідних днів

● Київ

Національна опера: субота — опера А. Руднінського «Анна Ярославна, королева Франції»; неділя — балет С. Прокоф'єва «Попелюшка» (о 12 годині), опера Дж. Пуччіні «Тоска».

Національний український драматичний театр імені І. Франка: субота — комедія П. Кальдерона «З коханям не жартувати»; неділя — казка Я. Стелімаха «Стережися лева» (о 18 годині); драма Л. Українки «Бояриня».

Національний російський драматичний театр імені Л. Українки: субота, неділя — А. Ручелло «Фердинандо».

Театр «Золоті ворота»: субота — Ю. Шеповечський, В. Паунов «Гра в байки» (об 11 годині).

● Одеса

Академічний театр опери і балету: субота — звітний концерт хореографічної школи (о 12 годині), балет Р. Шедрина «Коник-горбоконок» (о 18 годині); неділя — балет Р. Шедрина «Коник-горбоконок» (о 12 годині), опера Дж. Верді «Травіата» (о 18 годині).

● Сімферополь

Кримський академічний російський театр імені М. Горького: субота — В. Пікуль «Фаворит», неділя — О. Толстой «Парф Федор Іоаннов», Т. Ретіган «Дама без камелій» (нова сцена).

Початок вистав о 19 годині.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

Видавець — Президія Верховної Ради України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕХЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для дозвонів — 441-88-23;

телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

☎ Рукописи не повертаємо.

☎ Лісування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодувач.

☎ Редакція не замикає підписку поштою авторів публікацій.

☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 6095. Тираж 344936.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0. Зам. 0311093.